

CONVENȚIA PRIVIND COMBATEREA CORUPȚII FUNCȚIONARILOR PUBLICI STRĂINI ÎN CADRUL OPERAȚIUNILOR ECONOMICE INTERNAȚIONALE

Adoptată de Conferința de negociere la 21 noiembrie 1997

Preambul

Părțile,

considerând că fenomenul corupției este răspândit în cadrul operațiunilor economice internaționale, inclusiv în comerț și investiții, generând îngrijorări morale și politice serioase, subminând buna guvernare și dezvoltarea economică și distorsionând condițiile de competitivitate internațională,

considerând că toate țările au o responsabilitate comună de a combate corupția în cadrul operațiunilor economice internaționale,

ținând seama de Recomandarea revizuită privind combaterea corupției în cadrul operațiunilor economice internaționale, adoptată de Consiliul Organizației pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (OCDE) la 23 mai 1997, C (97)123/FINAL, care, printre altele, a făcut apel pentru luarea unor măsuri eficace pentru descurajarea, prevenirea și combaterea mituirii funcționarilor publici străini în legătură cu operațiunile economice internaționale, în special pentru incriminarea imediată a dării de mită de o manieră eficace și coordonată și în conformitate cu elementele comune convenite, prevăzute în recomandarea respectivă, cu principiile referitoare la jurisdicție și cu alte principii fundamentale de drept ale fiecărei țări,

salutând alte evoluții recente care promovează suplimentar înțelegerea și cooperarea internațională în scopul combaterii mituirii funcționarilor publici, inclusiv acțiunile Națiunilor Unite, ale Băncii Mondiale, ale Fondului Monetar Internațional, ale Organizației Mondiale a Comerțului, ale Organizației Statelor Americane, ale Consiliului Europei și ale Uniunii Europene,

salutând eforturile companiilor, ale organizațiilor comerciale și ale sindicatelor, precum și ale altor organizații neguvernamentale de a combate corupția,

recunoscând rolul guvernelor în prevenirea solicitării de mită de la persoane fizice și juridice în cadrul operațiunilor economice internaționale,

recunoscând că pentru a realiza progrese în acest domeniu sunt necesare nu doar eforturi la nivel național, ci și demersuri multilaterale de cooperare, monitorizare și urmărire a progresului,

recunoscând că realizarea congruenței măsurilor pe care trebuie să le ia părțile reprezintă un obiect și un scop esențiale ale convenției, care necesită ratificarea convenției fără derogări care să afecteze această congruență,

au convenit după cum urmează:

Articolul 1

Infracțiunea de corupere a funcționarilor publici străini

1. Fiecare parte ia măsurile necesare pentru a incrimina ca infracțiune, în dreptul său intern, fapta de a promite, oferi sau da, cu intenție, orice folos necuvenit, pecuniar sau de altă natură, direct ori indirect, unui funcționar public străin, pentru el sau pentru altul, pentru ca acel funcționar public să îndeplinească sau să se abțină de la a îndeplini un act în legătură cu îndatoririle sale de serviciu, cu scopul de a obține sau a menține un avantaj necuvenit comercial sau de altă natură în desfășurarea de operațiuni economice internaționale.

2. Fiecare parte ia măsurile necesare pentru a incrimina ca infracțiune complicitatea, inclusiv instigarea, favorizarea și tăinuirea sau autorizarea unui act de dare de mită unui funcționar public străin. Tentativa de dare de mită unui funcționar public străin și asocierea infracțională în vederea dării de mită unui funcționar public străin reprezintă infracțiuni în aceeași măsură ca și tentativa de dare de mită și asocierea infracțională în vederea dării de mită unui funcționar public al părții respective.

3. Infracțiunile prevăzute la alineatele 1 și 2 de mai sus sunt numite în continuare „coruperea unui funcționar public străin“.

4. În sensul prezentei convenții:

a) „funcționar public străin“ înseamnă orice persoană, numită sau aleasă, care deține o funcție legislativă, administrativă sau judiciară într-o țară străină, orice persoană care exercită o funcție publică pentru o țară străină, inclusiv pentru o agenție de stat sau o întreprindere publică și orice funcționar sau agent al unei organizații publice internaționale;

b) „țară străină“ include toate nivelurile și subdiviziunile de guvernare, de la cele naționale până la cele locale;

c) „să îndeplinească sau să se abțină de la a îndeplini un act în legătură cu îndatoririle sale de serviciu“ se referă inclusiv la orice utilizare de către funcționarul public a funcției sale, indiferent dacă această utilizare intră sau nu în cadrul îndatoririlor oficiale ale funcționarului respectiv.

Articolul 2

Răspunderea persoanelor juridice

Fiecare parte ia măsurile necesare, în conformitate cu principiile sale de drept, pentru a reglementa răspunderea persoanelor juridice pentru coruperea unui funcționar public străin.

Articolul 3

Sanțiuni

1. Mituirea unui funcționar public străin se pedepsește prin sancțiuni penale eficace, proporționale și disuasive. Tipurile de sancțiuni sunt comparabile cu cele aplicabile în cazul coruperii funcționarilor publici ai părții respective și limitele speciale ale pedepsei închisorii prevăzute de lege în cazul persoanelor fizice permit de o manieră eficace asistența judiciară reciprocă și extrădarea.

2. În cazul în care, în cadrul sistemului de drept al unei părți, răspunderea penală nu se aplică persoanelor juridice, partea se asigură că persoanele juridice sunt supuse unor

sanctiuni, inclusiv pecuniare, eficace, proporționale și disuasive care nu sunt de natură penală, pentru coruperea unui funcționar public străin.

3. Fiecare parte ia măsurile necesare pentru a se asigura că mita și produsele rezultate din mituirea unui funcționar public străin sau echivalentul valoric al produselor fac obiectul indisponibilizării și confiscării sau că sunt aplicabile sancțiuni pecuniare cu efect similar.

4. Fiecare parte ia în considerare impunerea de sancțiuni civile sau administrative suplimentare asupra unei persoane supuse sancțiunilor pentru mituirea unui funcționar public străin.

Articolul 4

Competența

1. Fiecare parte ia măsurile necesare pentru a-și stabili competența în cazul coruperii unui funcționar public străin atunci când infracțiunea este comisă integral sau parțial pe teritoriul său.

2. Fiecare parte care are competență în urmărirea penală a cetățenilor săi pentru infracțiuni comise în străinătate ia măsurile necesare pentru a-și stabili competența de a face acest lucru în privința coruperii unui funcționar public străin, în conformitate cu aceleași principii.

3. Atunci când există mai multe părți care au competență în privința unei presupuse infracțiuni descrise în prezenta convenție, părțile, la solicitarea uneia dintre ele, se consultă pentru a determina care este jurisdicția cea mai adecvată pentru urmărirea penală.

4. Fiecare parte analizează dacă actualele prevederi legale privind competența sunt eficace în lupta împotriva coruperii funcționarilor publici străini, iar dacă nu sunt eficace, ia măsuri pentru a remedia acest lucru.

Articolul 5

Aplicarea legii

Investigarea și urmărirea penală în cazul coruperii unui funcționar public străin se supun regulilor și principiilor aplicabile ale fiecărei părți. Aceste demersuri nu pot fi influențate de considerații privind interesul economic național, efectul potențial asupra relațiilor cu un alt stat sau identitatea persoanelor fizice sau juridice implicate.

Articolul 6

Prescripția

Termenul de prescripție aplicabil infracțiunii de corupere a unui funcționar public străin trebuie să permită o perioadă de timp adecvată pentru investigarea și urmărirea penală a acestei infracțiuni.

Articolul 7

Infracțiunea de spălare a banilor

Fiecare parte care a prevăzut darea de mită a funcționarilor publici naționali ca fiind infracțiune predicat în scopul aplicării legislației proprii privind infracțiunea de spălare a banilor reglementează în aceiași termeni și în cazul coruperii funcționarilor publici străini, fără a ține seama de locul unde a avut loc infracțiunea.

Articolul 8

Contabilitate

1. În scopul combaterii eficace a corupției funcționarilor publici străini, fiecare parte ia măsurile necesare, în cadrul propriilor legi și reglementări privind contabilitatea, înregistrările contabile, divulgarea declarațiilor financiare și standardele contabile și de audit, pentru a interzice înființarea de conturi în afara evidenței contabile, efectuarea de operațiuni neînregistrate sau identificate în mod inadecvat, înregistrarea de cheltuieli inexistente, introducerea de datorii cu identificarea incorectă a obiectului acestora, precum și utilizarea de documente false de către societățile care fac obiectul legilor și reglementărilor respective, în scopul corupției funcționarilor publici străini sau ascunderii unei astfel de fapte.
2. Fiecare parte prevede sancțiuni civile, administrative sau penale eficace, proporționale și disuasive pentru astfel de omisiuni și falsificări privind registrele contabile, înregistrările contabile, conturile și declarațiile financiare ale acestor societăți.

Articolul 9

Asistență judiciară reciprocă

1. Fiecare parte va asigura unei alte părți asistență judiciară promptă și eficace, în cea mai amplă măsură posibilă conform legislației sale și tratatelor și aranjamentelor relevante, în scopul urmăririi penale și îndeplinirii procedurilor penale desfășurate de o parte cu privire la infracțiunile care fac obiectul prezentei convenții și derulării procedurilor care nu fac obiectul legii penale, vizate de prezenta convenție, desfășurate de o parte împotriva unei persoane juridice. Partea solicitată informează fără întârziere partea solicitantă cu privire la orice informații suplimentare sau documente necesare în sprijinul cererii de asistență judiciară și, atunci când se solicită acest lucru, cu privire la stadiul și rezultatul cererii de asistență judiciară.
2. Atunci când o parte condiționează asistența judiciară reciprocă de existența dublei incriminări, se consideră că există dublă incriminare dacă infracțiunea pentru care se solicită asistență face obiectul prezentei convenții.
3. O parte nu poate refuza furnizarea de asistență judiciară reciprocă în cazurile penale care fac obiectul prezentei convenții în temeiul secretului bancar.

Articolul 10

Extrădare

1. Coruperea unui funcționar public străin este de plin drept inclusă în legile părților și în tratatele de extrădare în vigoare între părți ca infracțiune pentru care se poate dispune extrădarea.
2. Dacă o parte condiționează extrădarea de existența unui tratat de extrădare primește o cerere de extrădare de la o altă parte cu care nu are încheiat un tratat de extrădare, partea solicitată poate considera prezenta convenție ca temei legal pentru extrădare cu privire la infracțiunea de corupere a unui funcționar public străin.
3. Fiecare parte ia măsurile necesare pentru a se asigura fie că poate să își extrădeze cetățenii pentru coruperea unui funcționar public străin, fie că poate urmări penal cetățenii

propriu pentru coruperea unui funcționar public străin. O parte care refuză o cerere de extrădare a unui cetățean propriu, exclusiv în temeiul cetățeniei acestuia, într-o cauză având ca obiect coruperea unui funcționar public străin, transmite cazul autorităților naționale competente pentru derularea procedurilor penale.

4. Extrădarea pentru coruperea unui funcționar public străin se supune condițiilor prevăzute în dreptul național și în tratatele și aranjamentele aplicabile ale fiecărei părți. Atunci când o parte condiționează extrădarea de existența dublei incriminări, se consideră că această condiție este îndeplinită dacă infracțiunea pentru care se solicită extrădarea face obiectul articolului 1 din prezenta convenție.

Articolul 11

Autoritățile responsabile

În sensul articolului 4 alineatul 3 privind consultarea, al articolului 9 privind asistența judiciară reciprocă și al articolului 10 privind extrădarea, fiecare parte notifică secretarului general al OCDE una sau mai multe autorități responsabile pentru trimiterea și primirea de solicitări și care să servească drept canal de comunicare în aceste chestiuni pentru partea respectivă, fără a prejudicia alte înțelegeri între părți.

Articolul 12

Monitorizare și urmărirea stadiului

Părțile cooperează în realizarea unui program de urmărire sistematică a stadiului în vederea monitorizării și promovării implementării integrale a prezentei convenții. În afară de cazul în care părțile decid altfel prin consens, procesul se realizează în cadrul Grupului de lucru antimită al OCDE și conform termenilor de referință ai Grupului de lucru sau în cadrul și conform termenilor de referință ai oricărui succesor al funcțiilor acestuia, iar părțile suportă costurile programului în conformitate cu regulile aplicabile pentru organismul respectiv.

Articolul 13

Semnare și aderare

1. Până la intrarea sa în vigoare, prezenta convenție este deschisă pentru semnare de către membrii OCDE și de către nonmembrii care au fost invitați să devină participanți cu drepturi depline în Grupul de lucru antimită al OCDE.

2. După intrarea sa în vigoare, prezenta convenție va fi disponibilă pentru aderare oricărui stat nesemnatar care este membru al OCDE sau care a devenit participant cu drepturi depline în Grupul de lucru antimită sau în orice succesor al funcțiilor acestuia. Pentru fiecare astfel de nesemnatar, convenția intră în vigoare în a șazecea zi de la data depunerii instrumentului de aderare.

Articolul 14

Ratificare și depozitar

1. Prezenta convenție este supusă acceptării, aprobării sau ratificării de către semnatari, în conformitate cu legile proprii ale acestora.

2. Instrumentele de acceptare, aprobare, ratificare sau aderare se depun la secretarul general al OCDE, care are rolul de depozitar al prezentei convenții.

Articolul 15

Intrarea în vigoare

1. Prezenta convenție intră în vigoare în a șazecea zi de la data la care cinci din cele zece țări care au cele mai mari zece cote de export prevăzute în DAF/ME/BR(97)18/FINAL (anexată) și care reprezintă singure cel puțin șazece la sută din exporturile combinate totale ale acelor zece țări au depus instrumentele de acceptare, aprobare sau ratificare. Pentru fiecare semnatar care își depune instrumentul după intrarea în vigoare, convenția intră în vigoare în a șazecea zi de la depunerea instrumentului.

2. Dacă, după 31 decembrie 1998, convenția nu a intrat în vigoare conform alineatului 1 de mai sus, orice semnatar care și-a depus instrumentul de acceptare, aprobare sau ratificare poate declara depozitarului în scris că este gata să accepte intrarea în vigoare a prezentei convenții în baza prezentului alineat 2. Convenția intră în vigoare pentru semnatarul respectiv în a șazecea zi de la data la care astfel de declarații au fost depuse de către cel puțin doi semnatori. Pentru fiecare semnatar care își depune declarația după această intrare în vigoare, convenția intră în vigoare în a șazecea zi de la data depunerii.

Articolul 16

Amendamente

Orice parte poate propune amendamente la prezenta convenție. Amendamentul propus se depune la depozitar, care îl va comunica celorlalte părți cu cel puțin șazece de zile înainte de convocarea unei ședințe a părților pentru analizarea amendamentului propus. Amendamentul adoptat prin consensul părților sau prin alte mijloace determinate de părți prin consens intră în vigoare la șazece de zile după depunerea unui instrument de ratificare, acceptare sau aprobare de către toate părțile sau în alte circumstanțe specificate de către părți la momentul adoptării amendamentului.

Articolul 17

Denunțare

O parte poate denunța prezenta convenție prin depunerea unei notificări scrise la depozitar. Denunțarea intră în vigoare la un an de la data primirii notificării. După denunțare, cooperarea va continua între părți și partea care s-a retras, cu privire la toate solicitările nesoluționate de asistență judiciară reciprocă sau de extrădare, transmise înainte de data intrării în vigoare a denunțării.

Semnată la Paris astăzi, 17 decembrie 1997, în limbile engleză și franceză, ambele texte fiind egal autentice.

Anexă

STATISTICI privind exporturile OCDE

	1990—1996	1990—1996	1990—1996
	Milioane USD		
		% din total OCDE	% din 10 cele mai mari
Statele Unite	287 118	15,9%	19,7%
Germania	254 746	14,1%	17,5%
Japonia	212 665	11,8%	14,6%
Franța	138 471	7,7%	9,5%
Marea Britanie	121 258	6,7%	8,3%
Italia	112 449	6,2%	7,7%
Canada	91 215	5,1%	6,3%
Coreea (1)	81 364	4,5%	5,6%
Țările de Jos	81 264	4,5%	5,6%
Belgia—Luxemburg	78 598	4,4%	5,4%
Total 10 cele mai mari	1 459 148	81,0%	100%
Spania	42 469	2,4%	
Elveția	40 395	2,2%	
Suedia	36 710	2,0%	
Mexic (1)	34 233	1,9%	
Australia	27 194	1,5%	
Danemarca	24 145	1,3%	
Austria*	22 432	1,2%	
Norvegia	21 666	1,2%	
Irlanda	19 217	1,1%	
Finlanda	17 296	1,0%	
Polonia (1)**	12 652	0,7%	
Portugalia	10 801	0,6%	
Turcia*	8 027	0,4%	
Ungaria**	6 795	0,4%	
Noua Zeelandă	6 663	0,4%	
Republica Cehă***	6 263	0,3%	
Grecia*	4 606	0,3%	
Islanda	949	0,1%	
Total OCDE	1 801 661	100%	

Cu privire la Belgia-Luxemburg: Statisticile comerciale pentru Belgia și Luxemburg sunt disponibile doar combinat pentru cele două țări. În sensul articolului 15 alineatul 1 din

convenție, dacă Belgia sau Luxemburg depune instrumentul de acceptare, aprobare sau ratificare sau dacă atât Belgia, cât și Luxemburg depun instrumentele de acceptare, aprobare sau ratificare, se va considera că una dintre țările care au cele mai mari zece cote de export și-a depus instrumentul și se vor lua în considerare exporturile combinate ale ambelor țări în raport cu valoarea de 60% din exporturile combinate totale ale acelor zece țări, necesară pentru intrarea în vigoare conform acestei prevederi.

*1990-1995; **1991-1996; ***1993-1996

Sursa: OCDE, (1) FMI